

Nr 742

Av fröken Karlsson och fru Nettelbrandt, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 54, angående reformering av den obligatoriska skolan m. m.

I närmare 20 år har blivande nybörjare skolmognadsundersökts i samband med inskrivning i skolan. Dessa undersökningar jämte andra erforderliga undersökningar har blivit allt vanligare, och såväl föräldrar som lärare har funnit det vara av stort värde, att man härigenom på ett tidigt stadium har kunnat förebygga många misstag. Barnen skulle, om de redan från skolgångens början hänvisades till rätt klass, få den lämpligaste starten i skollivet. Som förhållandena nu är på en del håll får många av dem uppleva den besvikelse som det måste innebära att efter någon tid på höstterminen få byta klasskamrater och lärare — eller om skolmognadsklasser saknas, vilket tyvärr är alltför vanligt — återvända till hemmet för att nästa år börja skolan på nytt. Skolmognadsklasserna har en sådan betydelse, att de snarast borde bli allmänt förekommande inom kommunerna, och förekomsten av skolmognadsklasser bör icke inverka försämrande på möjligheterna att inrätta specialklasser. Skolberedningen påpekar — i samband med förslaget om att normalåldern för skolgångens början alltjämt skall vara sju år — att barn som konstateras vara tidigt skolmogna skall liksom hittills under vissa förutsättningar kunna få börja skolan vid sex års ålder. Beredningen föreslår vidare att sent utvecklade barn alltjämt skall kunna få sin skolgång uppskjuten till åttaårsåldern men pekar i detta sammanhang på önskvärdheten av att icke skolmogna barn omhändertas i skolmognadsklasser eller genom individualiserande undervisningsmetoder beredes lämplig miljö i normalklass.

Dessa beredningens synpunkter på tidigt eller sent skolmogna elever kan inte konstateras med mindre än att skolmognadsundersökningar jämte andra erforderliga utredningar göres i samband med inskrivningen i skolan. Ecklesiastikministern har emellertid inte ansett sig böra ta upp frågan om obligatoriska skolmognadsprov i skolpropositionen. Tyvärr föreslås i propositionen endast, att skolmognadsundersökningens metodik ska bli föremål för fortsatta vetenskapliga och praktiska försök. Flera remissinstanser och däribland de lärare, som har mångårig erfarenhet av värdet av dessa undersökningar, har yrkat att skolmognadsundersökningarna nu göres obligatoriska.

Med hänvisning till vad här anförts föreslås,

1) att riksdagen måtte besluta att skolmognadsklasser, därest en maximering av antalet specialklasser kommer att i fortsättningen gälla, skall räknas utanför en eventuell maximiprocent;

2) att riksdagen måtte uttala, att skolmognadsundersökningar jämte andra erforderliga undersökningar regelmässigt skall utföras i samband med inskrivningen av barnen i den obligatoriska skolan.

Stockholm den 23 mars 1962

Eva Karlsson

Cecilia Nettelbrandt
